

Haningeillet 60-årsjubilerar

av Sune Nilsson

Ordföranden Gunilla Bramme hälsar välkommen, Bo Stjernström och Gunnel Ilonen lyssnar

Ett 50-tal gäster, de flesta medlemmar, hade mött upp till Tingshuset lördagen den 16 oktober för att fira Haninge Hembygds gilles 60-årsdag.

Festiviteterna inledde med ett skådespel i autentisk miljö i Tingshallen om det rättsliga efterspelet till morddramat på Näringsberg för 150 år sedan, ett drama som skildras i Bo & Anita Stjernströms bok "Liv & Död på Näringsberg" Den despotiske häradshövdingen (han var bara tingsnotarie!) Jaedren dräptes på hemvägen från huvudstaden av två

underlydande och kuvade drängar på gården, dessa två och den egentlige anstiftaren ställdes inför rätta en kall januaridag år 1854 just i denna sal i Sotholms Härad's Tingshus.

Agnes Almström och Martin Ahlsèn inledde skådespelet

Efter ett litet förspel med positiv och några dängor om mordet fick vi ta del av länsman Normans förhör med de anklagade och deras hustrur och fick en inblick i bakgrunden till dråpet. Häradshövdingen framstod som en föga god arbetsgivare som med rena lögnar och brottsligt beteende på olika sätt gjorde de anklagade och övriga anställdas tillvaro till ett helvete på Näringsberg.

En förtvivlad torparhustru förhörs av länsman Norman

De anklagades bänk, t.h. anstiftaren Magnus Ersson (Martin Ahlsén)

Vi fick höra en tvivlande monolog av rättens ordförande, häradshövding Claeson, som dröjt sig kvar i Tingssalen efter dödsdomarnas avkunnande, han var osäker på sitt eget handlande i målet, han hade själv träffat på Jaedren i allt annat än positiva sammanhang och hade innerst inne en viss förståelse för de fattiga stackarnas handlingar, men som den rättskaffens tjänare han var måste han ju döma efter lagens bokstav.

Nu blev det ju slutligen så att endast drängen Gustaf avrättades för mordet, på vårdagjämningen 1855 föll bilan vid Galgstenen och rättvisa skipades enligt den tidens lagar. De övriga två benådades men mannen bakom planerna, Anders Ersson, avled redan efter fyra år av sitt livstidsstraff. Anders Karlsson dömdes till fem års fästning och kunde sedan återkomma till Västerhaninge och Skogs Ekeby.

Fångvaktaren och rättens ordförande, Misstänkt lika makarna Stjernström

Efter detta grymma skådespel var det dags för trevligare upplevelser i Krogsalen på bottenvåningen. Lite inledande mingel följdes av en utmärkt måltid vid vackert dukade bord.

Mätta och belåtna fick sedan församlingen ta del av kvällens utdelning av utmärkelser för förtjänta medlemmar.

Ordföranden Gunilla Bramme delade ut förtjänsttecken till bl.a. Margareta Runqvist, Henry Hall, Ulla Nygren, Folke Lundberg, Ulla Nilsson och krogmadamen Annita Olin. Arne Roswall hedrades med ett hedersmedlemskap. Torpsektionens Hans Widfond och musikens Kjell Hagberg blev heller inte lottlösa denna kväll.

Hans Widfond tar emot en bunt livremmar avsedda för "torpflyttarna" och Annita Olin tackar för sin utmärkelse med en kram

Ordföranden blev sedan själv uppvaktad och diplomerad av Länsföreningen och Riksorganisationen för sitt arbete i Gillet och Västerhaninge Lions uppvaktade med välbehövlig köksutrustning vilket särskilt uppskattades av krogpersonalen.

Olle Flodby, överlämnade slutligen som personlig gåva en vacker gammal karta från 1600-talet över Sotholms Härad där han till sin förskräckelse kunde konstatera av platsen för Handen där han bor endast bestod av vita viddar.

Vi fick sedan en intressant redogörelse för hur Hembygdsföreningen tillkom för drygt 60 år sedan. Inga Runqvist berättade hur hennes man Harry och förvaltaren på Årsta, Herbert Fröstad, under en promenad börjat resonera om att starta en "Hemslöjdsförening" men efter ytterligare funderingar kommit fram till att det vore ändå bättre med en "Hembygdsförening"

I väntan på kaffet blev det underhållning med nyckelharpa och dragspel och lite improviserad dans mellan borden och kvällen avslutades i gemytets tecken.

Kjell Hagberg och Gunnel Asplund
bjöd på sång och musik

Kombinationen av en trivsamt jubileumsfest och ett skådespel i autentisk miljö med lokal, historisk bakgrund var inspirerande för fortsatt engagemang i Gillet och jag tror att vi alla som hade äran att delta sänder varma tack till arrangörer och medverkande.

2004 10 16

Några bilder från Krogsalen denna kväll.

Lite interna diskussioner medlemmar emellan.
Ovan: Gunnar Larsson och Arne Roswall
Nedan: Göran Sonmark och Lars Olof Persson

Värdinnorna Annita Olin och Inger Fast
Nedan: Kulturnämndens Carina Wester
och Karin Falk

Honörsbordet med Anita Stjernström och
Kjell Hagberg t.h i fonden, nedan lyssnar
bl.a. Martin Ahlsén på ett tacktal.

